

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-98/2018-2

Datum: 18. 7. 2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 9245: Uskladitev pokojnin

Zveza: Vaš dopis št. 092-143/2018/1 z dne 11. 7. 2018

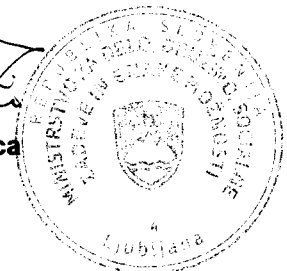
Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor predlaga uskladitev vseh pokojnin, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za 8%, za kar so bili prikrajšani upokojenci tekom krize in veljavnosti ZUJF-a.

V prilogi vam posredujemo odgovor na posredovan predlog z vidika pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

S spoštovanjem.

Pripravila:
Katja Kobal
podsekretarka

Katja Rihar Bajuk
generalna direktorica

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

DIREKTORAT ZA DELOVNA RAZMERJA IN PRAVICE IZ DELA

Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

T: 01 369 77 08

F: 01 369 78 30

E: gp.mddsz@gov.si

www.mddsz.gov.si

PREDLAGAM VLADI
Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 1031-98/2018-2

Datum: 18. 7. 2018

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 9245: Uskladitev pokojnin

Zveza: Vaš dopis št. 092-143/2018/1 z dne 11. 7. 2018

Na Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti smo prejeli dopis, posredovan preko spletnega orodja predlagam.vladi.si, v katerem avtor predlaga uskladitev vseh pokojnin, ki jih izplačuje Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za 8%, za kar so bili prikrajšani upokojenci tekom krize in veljavnosti ZUJF-a.

Zahvaljujemo se vam za izraženo stališče in hkrati v zvezi z usklajevanjem pokojnin in varčevalnimi ukrepi, prvotno sprejetimi v okviru ZUJF, pojasnjujemo, da je zakonodajalec z njimi skušal enakomerno poseči v vse družbene skupine (javni uslužbenci, upokojenci, družine, mladi, itd.) ter pravično porazdeliti breme težkih razmer, ki jih je prinesla gospodarsko-finančna kriza in torej varčevalni ukrepi niso prizadeli zgolj upokojencev. Z ukrepi s področja pokojninskega in invalidskega zavarovanja je Republika Slovenija sledila cilju stabilizacije javnih financ in zagotovitve finančne vzdržnosti pokojninskega sistema, z namenom, da bo tudi v bodoče omogočeno zagotavljanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter njihovo izplačevanje iz pokojninske blagajne. Hkrati opozarjamo, da tudi varčevalni ukrepi na drugih področjih, ki so bili na vseh področjih predvideni kot začasni ukrepi, zaenkrat še niso odpravljeni.

Uskladitve pokojnin so bile torej v zadnjih letih resda močno omejene z interventnimi zakoni in zakoni, ki urejajo izvrševanje proračuna, vendar pa so bili ti ukrepi odpravljeni že v predpreteklem, preteklem letu in tudi letošnjem letu. Pokojnine so se tako v letih 2016, 2017 in 2018 uskladile celo ugodneje, kot pa narekuje sistemska zakonodaja. V letu 2016 so se tako na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. 96/15, 46/16 in 80/16 – ZIPRS1718, v nadaljnjem besedilu: ZIPRS1617) uskladile za 1,103 %, namesto za 0,4%, kot bi znašala redna uskladitev, če bi se le-ta opravila v skladu z določbami ZPIZ-2. Tudi v letu 2017 je bila na podlagi Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2017 in 2018 (Uradni list RS, št. 80/16, 33/17 in 59/17; v nadaljnjem besedilu: ZIPRS1718) opravljena uskladitev v višini 1,15 %, kar je več, kot pa če bi se pokojnine uskladile po določbah sistemskega zakona (ZPIZ-2), saj bi se v tem primeru pokojnine uskladile

za 1,1%. Ravno tako se je v letošnjem letu poleg redne uskladitve pokojnin izvedla tudi izredna uskladitev pokojnin v višini 1.1%. Zavedamo se, da se z usklajevanjem pokojnin ohranja vrednost pokojnin v daljšem časovnem obdobju, upokojencem pa se na ta način zagotavlja socialna in materialna varnost, zaradi česar so se ukrepi, ki so bili začasne narave, že odpravili v preteklih letih, ko so bile izkazane ugodnejše družbeno ekonomske razmere.

Ukrepi, s katerimi bi postopoma povišali pokojnine na raven, kot bi bile, če bi se od leta 2010 dalje v celoti usklajevale s sistemskim zakonom, zaenkrat niso predvideni, saj bi navedeno povišanje pokojnin pomenilo tudi povišanje obsega izdatkov, ki so določeni v sprejetem okviru za pokojninsko blagajno. Primanjkljaj, ki bi nastal Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Zavod) zaradi izplačila predlaganih pravic, bi tako zahteval večje sofinanciranje pravic, ki se izplačujejo iz državnega proračuna, saj je država dolžna kriti razliko med prihodki Zavoda ter odhodki le-tega, pri čemer pokojninska blagajna že sedaj ne zmore več zgolj s pobranimi prispevki financirati vseh izdatkov, ki jih ima za zagotavljanje pravic posameznikov iz sistema. Predlaganega načina usklajevanja glede na finančni okvir in obseg razpoložljivih sredstev tako ni mogoče realizirati.

Potrebno je torej pojasniti, da je pokojninski sistem v določeni meri vezan tudi na stanje javnih financ ter na višino razpoložljivih sredstev. Pri pripravi proračunov je treba upoštevati tako Direktivo Sveta 2011/85/EU o zahtevah v zvezi s proračunskimi okvirji držav članic kot tudi Ustavo Republike Slovenije (Uradni list RS, št. [33/91-I](#), [42/97](#) – UZS68, [66/00](#) – UZ80, [24/03](#) – UZ3a, 47, 68, [69/04](#) – UZ14, [69/04](#) – UZ43, [69/04](#) – UZ50, [68/06](#) – UZ121,140,143, [47/13](#) – UZ148, [47/13](#) – UZ90,97,99 in [75/16](#) – UZ70a), ki v 148. členu določa, da morajo biti prihodki in izdatki proračunov države srednjeročno uravnoteženi brez zadolževanja, ali pa morajo prihodki presežati izdatke in da se od tega načela lahko začasno odstopi samo v izjemnih okoliščinah za državo. Zakon o fiskalnem pravilu (Uradni list RS, št. 55/15; v nadaljnjem besedilu: ZFisP) v 6. členu določa, da Državni zbor RS na predlog Vlade RS vsako leto za najmanj tri prihodnja leta sprejme okvir za pripravo proračunov sektorja država, ki je akt, v katerem se v skladu s 3. členom tega ZFisP za posamezna leta določi ciljni saldo sektorja država in najvišji obseg izdatkov sektorja država ob tem, da je največji možni obseg izdatkov za posamezne blagajne javnega financiranja določen po denarnem toku. Kot blagajne javnega financiranja štejemo državni proračun, pokojninsko in zdravstveno blagajno ter konsolidirane občinske proračune. V teh okvirih je potrebno določiti tudi izdatke, ki jih v posameznem letu lahko ima pokojninska blagajna.

Hkrati bi radi izpostavili še, da je kljub temu da je gospodarska kriza mimo mogoče ukrepe, ki so bili na tej podlagi sprejeti odpraviti zgolj postopoma. V kolikor želimo doseči tudi cilj, ki so si ga zadali socialni partnerji v dokumentu »Usklajena izhodišča za prenovu sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja v Republiki Sloveniji«, da se postopno doseže dostojno višino pokojnine z najnižjo nadomestitveno stopnjo 70% ob hkratnem upoštevanju ostalih treh soglasno sprejetih ciljev, med katerimi je tudi finančna vzdržnost pokojninske blagajne, menimo, da zgolj dvigovanje višine pokojnin brez spreminjanja ostalih parametrov sistema ni mogoč. V kolikor torej želimo slediti predhodno že doseženim soglasjem, je potrebno, da sistem spreminjamo preudarno in v celoti ter na način, ki bo ustrezen za vse demografske skupine – torej tako upokojence kot tudi aktivno generacijo, ki s prispevki skrbi za sredstva za izplačilo že priznanih pravic.

Menimo, da je potrebno v prihodnosti še naprej zagotovljati usklajevanje pokojnin v skladu s področno zakonodajo, saj se s tem med drugim dviga tudi zaupanje v sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter na splošno v pravno varnost, kar mora biti cilj vsakokratne politike na tem področju. Tak predlog je vsebovan tudi v Beli knjigi o pokojninah, dvig zaupanja v sistem pa je med drugim tudi eden izmed temeljnih ciljev prihodnje pokojninske reforme, o katerih so se že uskladili socialni partnerji.

Na koncu bi želeli poudariti, da se je, znotraj dovoljenih okvirov, za upokojence postopoma v preteklih letih zagotavljalo vse več sredstev. V lanskem letu so bile uspešno predlagane spremembe pokojninske zakonodaje, s katerimi je bila zagotovljena najnižja višina starostne ali invalidske pokojnine v višini 500 eurov. Temeljni namen sprememb zakona je v tem, da se zagotovi starostna in invalidska pokojnina vsaj v primerljivi višini kot je cenzus za pridobitev varstvenega dodatka, ki ga urejajo predpisi s področja socialne varnosti vsem tistim upokojencem, ki:

- so pridobili pravico do starostne ali invalidske pokojnine po določbah ZPIZ-2 in so dopolnili pokojninsko dobo v enaki višini, kot je predpisana višina pokojninske dobe brez dokupa za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti;
- so dopolnili pogoj polne pokojninske dobe, kot je bil po vsakokratno veljavnem predpisu predpisan za pridobitev pravice do starostne pokojnine pri najnižji starosti ali brez pogoja starosti, če ta ni bil predpisan.

V lanskem letu so bila zagotovljena tudi dodatna sredstva za izplačilo letnega dodatka. Po več letih so ga ponovno prejeli vsi upokojenci v višini, odvisni od višine njihove pokojnine.

S spoštovanjem.